

Ziarul BURSA pregătește Suplimentul

TEORIA DOBÂNZII

O analiză structurală a datoriei, capitalului și fragmentării globale de Florian Goldstein (MAKE)

Noua hartă a lumii economice - Fragmentarea completă și moartea prețului global

Dosar în Serial BURSA - Analiza blocurilor economice (Episodul 10)

COORDONATORUL STUDIULUI:
FLORIAN GOLDSTEIN

AVERTISMENT
Dosarul în Serial „Analiza blocurilor economice” se adresează publicului specializat al ziarului BURSA, fie că sunt investitori, fie că sunt manageri sau decidenți administrativi ori politici, fără să îi excludă pe cei care vor să se specializeze, dispuși să parcursă o literatură (uneori) ur-

Analiza completă a celor nouă episoade precedente confirmă o realitate decisivă: economia globală nu mai funcționează ca un sistem unitar. Fragmentarea nu este o anomalie temporară sau o criză conjuncturală - este noua arhitectură permanentă a lumii.

De la Blocul Nord-American (Episodul 1) cu fortificarea sa industrială prin USMCA, trecând prin Uniunea Europeană (Episodul 2) cu scutul său geo-economic verde, continuând cu geometria variabilă a Asia-Pacific

(Episoadele 3-4) prin RCEP, CPTPP și IPEF, ajungând la BRICS+ (Episoadele 5-6) cu infrastructura sa financiară alternativă, la Blocul Controlului Tehnologic (Episodul 7) și Blocul Golfului (Episodul 8), până la Blocul Afri-

can (AfCFTA) (Episodul 9) - fiecare structură confirmă aceeași tendință: sfârșitul integrării globale și ascensiunea integrării pe zone strategice.

(continuare în pagina 11)

Scenariu guvernamental pentru Mangalia: statul preia șantierul naval și îl pregătește pentru producția militară

Guvernul pregătește terenul pentru una dintre cele mai sensibile și controversate mutări industriale din ultimii ani: preluarea integrală a Șantierului Naval Damen Mangalia, urmată de transferul acestuia într-un circuit strategic controlat, potrivit unor surse politice și militare, de gigantul german Rheinmetall, în vederea construirii de nave militare finanțate prin mecanismul european SAFE. Indiciile privind preluarea în întregime a Șantierului Naval Damen Mangalia vin din două direcții clare: cadrul legislativ nou pregătit de Executiv și declarațiile tot mai directe ale ministrului Apărării, care indică o intervenție masivă a statului într-un activ aflat în colaps.

Proiectul de ordonanță de urgență analizat în primă lectură în ședința de guvern din 19 martie introduce, în mod formal, instrumentele prin care statul poate interveni direct în companii considerate „de interes strate-

gic”, inclusiv prin drept de preempțiune asupra activelor și participărilor, mecanisme de monitorizare și, mai ales, posibilitatea intervenției în situații în care funcționarea unor capacități este afectată sau riscă să fie afectată.

Lista domeniilor vizate nu lasă loc de interpretare: industria de apărare, industria maritimă și portuară, transportul și producția de energie, toate sunt explicit incluse. Cu alte cuvinte, inclusiv Șantierul Naval Damen Mangalia.

Dincolo de formulările tehnice, esența proiectului ordonanței de urgență este una profund politică și strategică: statul își creează cadrul legal pentru a prelua controlul asupra unor active industriale aflate în dificultate, sub pretextul protecției interesului național. Or, cazul Mangalia este manualul perfect pentru o astfel de intervenție.

LGHE

(continuare în pagina 2)

Petrolul și cărbunele - principalele surse de energie din lume, în ciuda creșterii regenerabilelor

● Petrolul rămâne cea mai importantă sursă la nivel global, dar cărbunele predomină în multe economii majore din Asia, inclusiv în China, India, Indonezia și Vietnam ● Biomasa - cea mai mare sursă de energie în mare parte a Africii

Omare parte a lumii încă se bazează pe un grup mic de surse tradiționale de energie, în pofida creșterii rapide a surselor regenerabile. În multe țări, petrolul, cărbunele sau gazele naturale continuă să furnizeze cea mai mare parte a energiei utilizate în transporturi, în industrie și în generarea de electricitate, conform unei analize visualcapitalist.com, care prezintă cele mai mari surse de energie primară pentru 112 țări, conform datelor Agenției Internaționale a Energiei (AIE).

Energia primară se referă la energia în forma sa brută, înainte să fie transformată în electricitate sau combustibili rafinați. Peisajul global evidențiază modul în care diferite regiuni depind de diverse combustibili. Petrolul domină în multe țări, cărbunele încă alimentează cele mai multe economii majore din Asia, iar biomasa sa tradițională rămâne esențială în anumite părți ale Africii.

Petrolul - lider în cele mai multe țări

Petrolul este cea mai comună sursă de energie primară la nivel global, 39 dintre țările analizate bazându-se pe

Procesul prin care gruparea lui Bogdan Drăgoi a ajuns în poziția de a influența decisiv Fondul Proprietatea (FP) nu pare să fi fost posibil fără două elemente care, prilej împreună, dau cheia înțelegii evoluției din ultimele luni: implicarea statului român, prin Ministerul Finanțelor, și intervenția, la momentul critic, a familiei Moise, care a cedat un pachet semnificativ de acțiuni către Lion Capital exact atunci când acesta avea nevoie pentru a-și consolida majoritatea alături de stat și pentru a răsturna deciziile adoptate de AGA FP în noiembrie și decembrie 2025.

Din această perspectivă, ceea ce la prima vedere a părut o succesiune de mișcări independente - achiziții în piață, voturi în adunările acționarilor, re-poziționări în board și, în final, depunerea scrisorilor de intenție privind candidatura SAI Muntenia Invest pentru a fi numit administrator al FP - începe să capete conturul unui mecanism coerent, în care fiecare etapă o pregătește pe următoarea. Iar momentul de inflexiune, acela în care balanța s-a înclinat decisiv, este legat de acumularea suplimentară de acțiuni de către Lion Capital după eșecul parțial al ofertei publice și de apariția, în acest context, a vânzărilor realizate de Andrei Octav Moise.

Pe acest fundal, capătul o relevanță aparte mesajele apărute în secțiunea de comentarii a articolului „Preluarea FP de către clanul Drăgoi prinde contur, candidatura SAI Muntenia Invest confirmă scenariul BURSA”, publicat în 19 martie: mesaje anonime atribuite lui Bogdan Drăgoi, care de scriu. Într-o formă directă și lipsită de ambiguități, solicită intervenții.

Într-unul dintre ele se afirmă: „Bună ziua, sunt Bogdan Drăgoi. Aș vrea să clarific câteva aspecte. FP sub adminstrarea Franklin Templeton și-a indeplinit planul, a vândut Hidro,

Enel și GDP (și alte participații), a dat banii înapoi acționarilor. Acum, rămânând acționar în Salrom, Aeroporturi și Porturi, FP începe să nu își mai îndeplinească menirea asta și începe să devină un acționar incomod pentru interesele statului. Prin urmare, s-a încercat numirea unui administrator (Roca, Impetum sau cum îi spune) care, la adăpostul unor cuvinte mari, să jâșnească FP cuminte. Din păcate au apărut acești minoritari (Istvan, sloveni și alții) care n-au înțeles de unde bate vântul și au împiedicat alegerea celor de la Impetum/Roca. Așa că domni de la Minister (n.r.d. - Ministerul Finanțelor), având în vedere experiența mea în preluarea și disciplinarea altor SIF-uri, mi-au cerut ajutorul. Iar eu, cum sunt dator după ce Cooperativa n-a fost deranjată, m-am băgat. Iar dacă m-am băgat, vă dați seama că vreau să-mi scot banii. Așa că e normal ca SIF Muntenia (care e de altfel foarte competentă) să ajungă administrator al FP. Dar vă asigur că, în rest, toate se scrie întru folosul de mai sus și este o micuță sfârșită. Vă rog să cumprați în continuare acțiuni FP și să aveți speranța că veți primi dividende (nu luaj în seamă comentariile răutăcioase că Lion Capital, Infinity, Longshield nu dau dividende - aici vom da). Speranța moare ultima. Apoi, cum spunam și cu o altă ocazie: nu vă faceți griji dacă nu veniți să votați, vom avea noi griji și vă vom cum trebuie. Vă salut pe toți și vă doresc o zi excelentă. Hai FP!”

Indiferent de autenticitatea acestor mesaje, ele sintetizează, într-o formă aproape didactică, ceea ce faptele din piață sugerează: o intervenție deliberată de schimbare echilibrului de putere din FP și o colaborare între stat și un acționar privat capabil să livreze voturile necesare pentru a redă giga controlul.

După ce oferta publică lansată de Lion Capital pentru aproximativ 9% din FP a fost subscrisă doar parțial,

rezultatul nefiind suficient pentru a asigura o poziție dominantă, a devenit evident că gruparea avea nevoie de un aport suplimentar pentru a depăși pragul critic. În acest context apare tranzacția realizată de Andrei Octav Moise, care, împreună cu persoane apropiate (fica și soția), vinde circa 3,3% din Fondul Proprietatea către Lion Capital, la un preț superior celui din ofertă. Momentul este esențial: exact atunci când Lion avea nevoie de acele procente pentru a construi, împreună cu Ministerul Finanțelor, majoritatea care a schimbat deciziile AGA.

Ulterior, Moise se revine în acționariat cu un număr simbolic de acțiuni, gest care nu modifică realitatea tranzacției, dar accentuează caracterul punctual al ieșirii anterioare. În același timp, în AGA, acesta votează în linie cu Ministerul Finanțelor și Lion Capital, contribuind la răsturnarea raportului de forțe. Succesul acestor evenimente ridică inevitabil întrebarea dacă avem de-a face doar cu o decizie individuală de investiție sau cu o piesă dintr-un mecanism mai amplu.

Pentru că, odată ce privirea se mută dinspre FP către relațiile din jurul BRK Financial Group și ale fostei SIF Muntenia (astăzi Longshield Investment Group), apare un alt doilea nivel al construcției. Ileana Herling, persoană apropiată de Andrei Octav Moise - așa cum scrie în raportările de la BVV, de fapt soția lui Moise - apare și ea în mai multe puncte cheie ale acestui circuit: acționar la BRK Financial Group, unde ajunge la aproximativ 10% și acționar semnificativ în SIF Muntenia, după ce, în 2024, cumpără de la Bogdan Drăgoi un pachet de peste 15% din această societate, potrivit relațiilor din publicările financiare din țara noastră și a unui articol publicat în România Liberă.

GEORGE MARINESCU

(continuare în pagina 3)

num se bazează, toate, pe cărbune ca fiind cea mai mare sursă de energie primară. Motivul este simplu, conform sursei citate: disponibilitatea. Multe dintre aceste țări au rezerve in-

terme mari de cărbune, respectiv infrastructură energetică și muniți pentru mult timp în jurul acestui combustibil. (A.V.)

(continuare în pagina 12)